

Beställarnätverk: Innovation för en klimatneutral anläggningssektor!

Nätverksträff nr 27 - 6 nov 2025

Med stöd från

**Infra
Sweden**

BYGGFÖRETAGEN

HELSINGBORG

Region Stockholm

Göteborgs
Stad

Swedavia
Airports

KARLSTADS KOMMUN

Skellefteå
kommun

Uppsala
kommun

TRAFIKVERKET

Eskilstuna Strängnäs
Energi & Miljö

Sollentuna

SOLNA STAD

Stockholms
stad

JÄRFÄLLA

Katrineholm

Växjö
kommun

SYDVATTEN

AFRY

Massbalans

BIODRIV
OST

Electrification
Hub

Infra
Sweden

Syfte med Beställarnätverket

- En klimatneutral anläggningssektor
- Upphandlingar som främjar innovation och hållbar utveckling
- Stärkt kompetens och innovationsförmåga
- Nya kontakter och en ökad förståelse för varandra

Agenda

13.00 Välkomna och incheck

13.10 Hänt sedan sist – Helsingborg

- Fortsatt arbete med avsiktsförklaringen: Hur kan vi hjälpas åt i nätverket?
- Från vår reporter på fältet Stefan Hörnfeldt - Senaste nytt från Stockholms stads konferens om utsläppsfria entreprenader?

13.40 Umeå kommun- Thomas Nordlander berättar om arbetet med utsläppsfritt inom ramavtal.

14.20 Nytt från myndigheter och organisationer!

- Oskar Jonsson, Naturvårdsverket berättar om Incite – center för innovativa tekniker inom industriutsläpp
- Henrik Ellung, Adda berättar om avtal som berör utsläppsfria parkmaskiner

14.45 Reflektion, nästa träff mm

15.00 Tack för idag!

Hänt sedan sist!
Helsingborg

Idéer om actionpunkter för olika aktörer

- Fossilfritt Sverige, Viable Cities, InfraSweden och Nätverket
 - ◆ Samordna gemensam kommunikation & utbildning
 - ◆ Sprid goda (och dåliga) exempel
 - ◆ Fortsätt stödja upphandling & kravställning
 - ◆ Koppla på nätägare & regionala samarbeten
 - ◆ Lyft signatärer & påverka lagstiftning
- Kommuner som skrivit på
 - ◆ Testa i projekt – börja nu!
 - ◆ Utbilda projektledare & upphandlare
 - ◆ Dela erfarenheter i nätverket
 - ◆ Bygg in krav i ramavtal
 - ◆ Följ upp klimatnytta
- Kommuner som inte skrivit på
 - ◆ Kroka arm med större kommuner
 - ◆ Identifiera pilotprojekt
 - ◆ Delta i nätverk & ta del av stöd
 - ◆ Signera när ni är redo!
- Övriga aktörer (entreprenörer, regioner, myndigheter)
 - ◆ Möjliggör leasing & affärsmodeller för elmaskiner
 - ◆ Samordna krav regionalt
 - ◆ Lös effekt- & regelhinder
 - ◆ Lyft fram goda exempel

Att-göra-lista för InfraSweden, Viable Cities och Fossilfritt Sverige (och Beställarnätverket)

Syfte: Stödja, driva på och samordna arbetet kring avsiktsförklaringen för utsläppsfria byggarbetsplatser.

Kortsiktigt (nästa 6 månader):

- Ta fram en gemensam kommunikationsplan för de kommuner som signerat (mallar, pressmeddelanden, presentationsbilder).
- Sammanställ och sprid "frågor & svar" och goda exempel från projekt där utsläppsfria maskiner testats – även misslyckanden.
- Erbjud utbildningsinsatser:
 - "El-språk för byggarbetsplatser" (grundläggande teknisk förståelse).
 - Kravställning och upphandling av eldrivna maskiner.
- Initiera samarbete med nätägare (t.ex. Energiföretagen Sverige) för att ta fram riktlinjer för effektbehov och elanslutning på byggarbetsplatser.

- Skapa stödmaterial för upphandling: mallar, exempelkrav och vägledning för eldrivna maskiner i ramavtal.
- Underlätta regionala nätverksträffar där stora kommuner kan "kroka arm" med mindre.
- Synliggör signatärerna på nätverkets hemsida och i kommunikation – skapa status i att vara med.

Långsiktigt (6–24 månader):

- Driva policy- och lagstiftningsfrågor: t.ex. CE-märkning av maskiner från Norge, upphandlingshinder, leasingregler.
- Bygga ett digitalt erfarenhetsnätverk / plattform för kontinuerligt kunskapsutbyte.
- Utveckla en nationell "roadmap" för hur avsiktsförklaringen kan implementeras

Att-göra-lista för kommuner som skrivit på avsiktsförklaringen

Syfte: Gå från avsikt till konkret handling i planering, upphandling och genomförande.

Kortsiktigt:

- Testa krav och lösningar i ett pilotprojekt – börja i projekteringsfasen.
- Kommunicera internt och externt om varför ni skrivit på och vad det innebär.
- Dela erfarenheter i nätverket – både bra och svåra.
- Utbilda projektledare och upphandlare i elmaskiner, drift, och kravställning.
- Kartlägg effektbehov och dialog med nätägare i tidiga skeden.

Långsiktigt:

- Bygg in krav i ordinarie ramavtal för maskiner och entreprenörer.
- Delta i regional samverkan för gemensam kravställning.
- Följ upp och redovisa klimatnytta och kostnader från projekt.
- Bidra med underlag till nätverket kring hinder, lagstiftning, och behov av förändring.

Att-göra-lista för kommuner som ännu inte skrivit på

Syfte: Sänka trösklar och skapa incitament att ansluta sig.

Kortsiktigt:

- Delta i nätverksträffar för att ta del av stöd och erfarenheter.
- Analysera egna möjligheter och hinder – vilka projekt kan bli pilot?
- Ta kontakt med en större kommun som redan är signatär för att få stöd ("kroka arm").
- Inventera nuvarande ramavtal – finns möjlighet att inkludera krav på eldrivna maskiner?

Långsiktigt:

- Signera avsiktsförklaringen och kommunicera beslutet.
- Utveckla lokalt mål för utsläppsfria byggarbetsplatser kopplat till klimatstrategi.
- Engagera lokala politiker och tjänstemän genom enkla kommunikationspaket (kan tas fram av nätverket).

Att-göra-lista för andra aktörer (entreprenörer, leverantörer, regioner, branschorganisationer, myndigheter)

- Syfte: Möjliggöra och accelerera övergången till utsläppsfria byggarbetsplatser.

Entreprenörer & leverantörer:

- Analysera affärsmodeller för längre leasingtider på elmaskiner.
- Utveckla gemensamma standarder för rapportering av utsläpp.
- Delta i pilotprojekt med kommuner – erbjud test av elmaskiner inom ramavtal.

Regioner och branschorganisationer:

- Stöd samordnad kravställning i regionen (t.ex. genom regionala inköpscentraler).
- Lyft fram framgångsexempel i branschkommunikation.

Myndigheter (Upphandlingsmyndigheten, Energimyndigheten, Trafikverket m.fl.):

- Granska hinder i regelverk och CE-krav; bidra till förenkling.
- Samverka med nätverket för nationella riktlinjer kring upphandling av eldrivna maskiner.

Senaste nytt!

Från vår reporter på fältet, Stefan Hörnfeldt

Thomas Nordlander

Umeå kommun

Frågestund och diskussion

- Aktuellt för fler kommuner? Hur går era tankar?
- Vad tänker entreprenörer
- Vart hittar man ramavtalet?

Oskar Jonsson

Naturvårdsverket

Henrik Ellung

Adda

Resultat och effekter av nätverket- några exempel

- Under 2024 arbetade nätverket fram en avsiktsförklaring för utsläppsfria anläggningsentreprenader på initiativ av Uppsala kommun.
- Under 2024 har beställarnätverket stöttat och samverkat med Electrification Hub med att ta fram seminarieserien Utsläppsfria entreprenader – en satsning som stöttar omställningen till elektrifierad och klimatneutral bygg- och anläggningsverksamhet.
- Casesharing där beställare lyft utmaningar och får utvecklingsförslag från andra deltagare. Väl fungerande nätverk och arbetssätt med öppet och hjälpsamt klimat.
- Dialog, interaktion och gemensam utveckling - inte bara information!
- Tagit fram beslutsunderlag till upphandling av GC-stråk i nya klimatsmarta material
- Prövat upphandlingskriterier som branschen tagit fram, ex Upphandlingsmyndigheten, Trafikverket mfl.
- Undersökt möjligheter att göra gemensam upphandling med stöd av Adda
- Spridning av erfarenheter av hållbarhetscertifiering som ett sätt att styra mot ökad hållbarhet i anläggningsprojekt

Dagens reflektionsfråga:
På vilket sätt har nätverket inspirerat
och bidragit till steg mot en
klimatneutral anläggningssektor?

Skriv i chatten

Diskussion

Kommande nätverksträffar

11 december TEMA uppföljning

- Vad önskar ni i framtiden?

Nytt nätverk!

Nätverk för digitalisering inom infrastruktur och mobilitet – Samverkan genom InfraSweden och Drive Sweden. 28 nov 13-14.30

Kontakta Magnus Hjelmdahl

**Infra
Sweden**